

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 3312
Tarih: 09.05.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Gösteri ve yürüyüş hakkının güvence altına alınması ve bu hakkın kullanımını engelleyerek, yaralanmalara ve ölüme yol açan yetkililerin ve görevlilerin yargı önüne çıkarılması amacıyla alınacak önlemlerin belirlenmesi için Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Mülkiye BİRTANE

Kars Milletvekili

GEREKÇE

Toplantı ve gösteri yürüyüşleri, demokratik ülkelerde sık sık başvuru ve hükümetler tarafından en çok dikkate alınan hak arama yöntemidir. Türkiye'de ise durum, tam tersi şekilde işlemekte olup, bu yolla hak arayan vatandaşlar, sert müdahalelerle engellenmektedir. Bu nedenle yargılanan ve ağır cezalara çarptırılan yüzlerce vatandaşımız bulunmaktadır. Yalnızca bu tür eylemlere katıldığı için her yıl yüzlerce göz altı ve tutuklama olmaktadır. Basın açıklaması yapmak, pankart açmak, slogan atmak, bireysel ve kitlesel protesto eylemleri gerçekleştirmek suç sayılmaktadır.

Gösteri yapan vatandaşların can güvenliğini korumak ve vatandaşların bu hakkı demokratik esaslara uygun olarak gerçekleştirebilmesi için antidemokratik müdahaleleri engellemekle görevli olan kolluk kuvvetleri, tam aksine eylemleri terörize etmektedir. Türkiye, toplu gösteri ve yürüyüşlerin en çok müdahale gördüğü ve bu tür gösterilere katıldığı için gözaltına alınarak tutuklananların en fazla olduğu ülkelerden biri konumundadır. Mevcut Anayasa ve Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, toplantı ve gösteri yürüyüşü gerçekleştirme hakkının kullanılmasını düzenlemiştir. Ancak toplantı ve gösteri yürüyüşlerine yapılan müdahaleler, demokratik sayılmayan bu kanunun hükümlerine de aykırı olmaktadır.

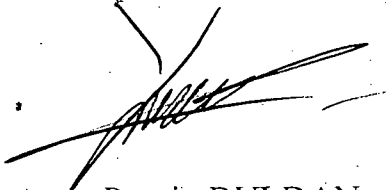
Toplantı ve gösteri yürüyüşleri, kanuna aykırı, toplum düzenini bozduğu ve kamuyu tehdit eden unsurlar içerdiği için değil, siyasi olarak hükümetin fikirleri ile uyuşmadığı için müdahale görmektedir. Bu sebeptir ki hükümetin politikaları ile çelişen her basın açıklamaları, yürüyüş, toplantı ve benzer etkinlikler sert müdahalelerle karşılaşmakta, bu müdahaleler ölüme yol açacak derecede ciddi hak ihlallerine varmaktadır. İnsan Hakları Derneği'nin 2012 raporuna göre, 424 toplantı ve gösteriye müdahale edilmiş, 484 kişi hakkında 21 dava açılmıştır.

Son zamanlarda ise alanların kitlesel gösterilere kapatılması uygulanır hale gelmiştir. Kamuya ait meydanların, yasaklanarak, şehir dışındaki alanların zorunlu hale getirilmesi, bu hakkın kullanılmasına açık bir müdahaledir. Çünkü toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin amacı ve içeriği yapılacağı alan ile de bağlantılıdır. Alanların 1 Mayıs gösterilerine kapatılması, her yıl yüzlerce kişinin yaralanmasına yol açmaktadır. İşçiler, öğrenciler, kadın örgütleri, sivil toplum örgütleri ve sendikalar tarafından gerçekleştirilen bütün eylemler aynı şekilde müdahalelerle sonuçlanmaktadır. Çocukların ve öğrencilerin de içinde bulunduğu onlarca kişi benzer müdahaleler sonucu hayatını kaybetmiştir. Aydın Erdem, İbrahim Oruç, Şerzan Kurt, Masum Karaoğlu, Mustafa Dağ'ın ölüm olaylarında olduğu gibi polis müdahalesi ile onlarca infaz gerçekleşmiştir.

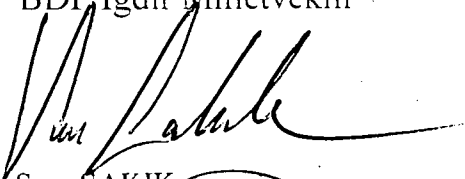
Bu durum, sadece kolluk kuvvetlerinin hukuksuz müdahalesi ile ele alınamaz. Durum demokrasinin en temel unsurlarından biri olan gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasının siyasi olarak engellenmesi, bu hakkın terörize ediliyor olmasıdır. Gösterilere yapılacak müdahalelerin dozunun hükümet tarafından belirlendiği, talimatların bu makamlardan verildiği açıktır. Bu nedenle yaşanan tüm hukuksuzlukların müsebbibi doğrudan hükümettir.

Demokratik rejimler, vatandaşın karşı çıktığı uygulamalardan vazgeçebilen, kamuoyunun itirazlarını dikkate alan, demokratik yöntemleri kullanan rejimlerdir. Demokratik protesto eylemlerini, kutlamaları ve gösterileri baskı, tazyikli su, gaz fişegi vb. şiddet yöntemleri ile bastırmaya çalışmak gayrihukukidir.

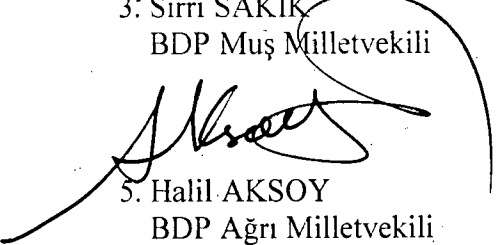
Netice itibariyle, toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkının yeniden ele alınarak, hukuksuz müdahalelerin önü kesilmelidir. Aksi takdirde söz konusu müdahaleler evrensel yasalarla tanınmış bir hakkın gayrihukuki bir şekilde engellenmesi olarak devam edecektir. Bu şekilde müdahalede bulunan yetkili ve görevliler hakkında soruşturma açılmalı, hedef gözeterek yaralama ve infaz gerçekleştirenler derhal yargı önüne çıkarılmalıdır. Tüm bu hususlar dikkate alınarak meclis araştırması açılmasını Genel Kurul'un takdirine sunuyoruz.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

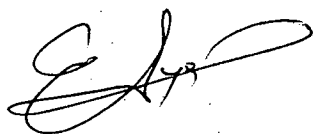
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

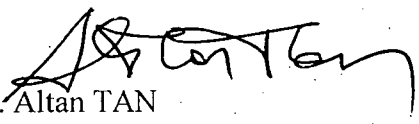
5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

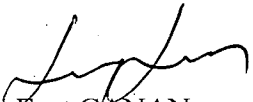
7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

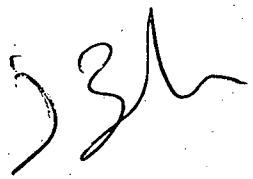
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

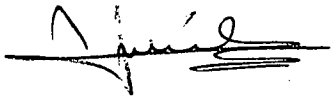
15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

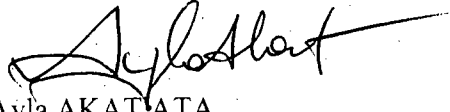
17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

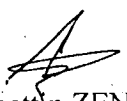
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

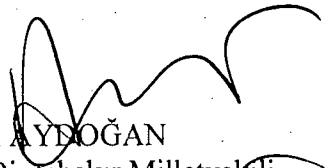
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

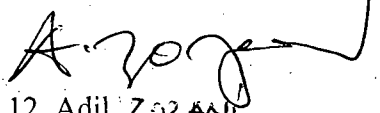
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

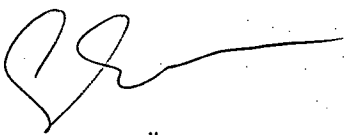
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

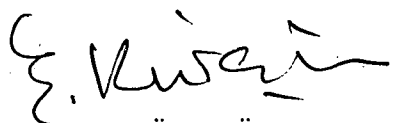
10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

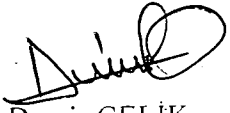
12. Adil ZOZAN
BDP Hakkari milletvekili

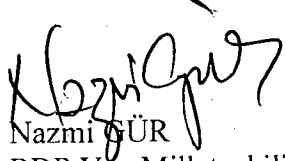
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

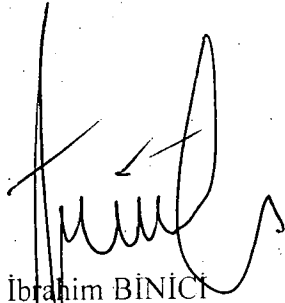
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

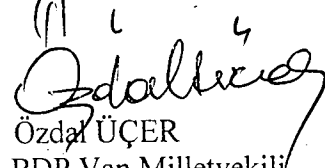
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BINİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özde ÜÇER
BDP Van Milletvekili